

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський державний університет фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан факультету туризму

_____ доц. Холявка В. З.

« _____ » _____ 2018 р.

Методичні рекомендації до написання кредитно-модульних контрольних робіт
з дисципліни **«ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»**
для здобуття ОКР «бакалавр»

за спеціальностями:

014.11 – «Середня освіта», 016 – «Спеціальна освіта», 017 – «Фізична культура і спорт», 227 – «Фізична реабілітація», 242 – «Туризм», 241 – «Готельно-ресторанна справа», 227 – «Фізіотерапія, ерготерапія»,

073 – «Менеджмент»

Львів - 2018

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою гуманітарних дисциплін ЛДУФК

Протокол № 1 від «31» серпня 2018 року

Завідувач кафедри

гуманітарних дисциплін канд. іст. наук, професор _____ (Полянський О.А.)

РОЗРОБНИКИ: **Труба Руслана Іванівна**, канд.іст. наук, старший викладач кафедри гуманітарних дисциплін

РЕЦЕНЗЕНТ: **ЛИТВИН Микола Романович** – доктор історичних наук, професор, директор Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України.

Обговорено та рекомендовано Вченою радою факультету туризму

Протокол № 1 від « » жовтня 2018 року

Голова Вченої ради факультету туризму _____ доц. В.З.Холявка

© Труба Р.І., 2018 р.

© Львівський державний університет фізичної культури, 2018 р.

ВСТУП

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до написання модульної контрольних робіт з курсу «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за спеціальностями: 241 – *готельно-ресторанна справа*, 242 – *туризм*, 014.11 – *«Середня освіта»*, 016 – *«Спеціальна освіта»*, 017 – *«Фізична культура і спорт»*, 242 – *«Туризм»*, 227 – *«Фізіотерапія, ерготерапія»*, 073 – *«Менеджмент»*

Предметом історії України є український історичний процес від найдавніших часів, тобто появи первісних людей на території України, до сьогодення включно. Отже курс «Історія України» аналізує провідні тенденції етногенезу (походження) українського народу, його діяльність в усіх сферах суспільного, державно-політичного, соціально-економічного й духовно-культурного життя.

Мета курсу полягає в розкритті закономірностей та особливостей політичного, економічного, соціального та культурного розвитку України, її відносин з іншими державами та народами.

Міждисциплінарні зв'язки. Нормативна навчальна дисципліна «Історія України» є складовою циклу професійної підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр». Вона є складовою гуманітарного циклу і дає можливість з'ясувати витoki суспільно-історичних процесів від давніх часів до новітньої історії України, їх глибокого аналізу та розуміння; простежити співвідношення загальних закономірностей і особливостей розвитку українських земель протягом усієї минувшини.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни :

- подати наукову періодизацію історії України, характерні риси основних періодів української історії, їх особливості, визначальні події та явища в кожному з них;
- узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності, значення боротьби українського народу за її відродження та збереження;
- розкрити історію суспільно-політичних та соціально-економічних процесів в Україні, основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст та організаційні форми, визначити місце і роль в українській історії видатних історичних осіб;
- висвітлити зміст і особливості розвитку української матеріальної та духовної культури, її взаємозв'язок із світовою культурою.
- показати найважливіші події та явища української історії в контексті світової історії, роль України в системі міжнародних відносин.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

- оволодіти сучасними методами історичного пізнання, історичним термінологічно-понятійним апаратом;

- зрозуміти сутність, природу та генезис історичних явищ, вміти здійснювати їх аналіз та узагальнення, з'ясувати причинно-наслідкові зв'язки історичних подій і процесів;
- виважено оцінювати роль суб'єктивних і об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах вітчизняної історії;
- знати основні праці вітчизняних і зарубіжних істориків, присвячених актуальним проблемам історії України;
- на основі методів наукового пошуку опанувати новітні історичні концепції.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин/2 кредити ECTS.

Модульний контроль проводиться після завершення семінарських занять і здійснюється за навчальним матеріалом, який розглядався в курсі «Історія України»

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1

ТЕМА 1 Вступ до історії України. Первісне суспільство і перші державні утворення на території України

ТЕМА 2. Київська Русь. Галицько-Волинське князівство: зародження державності українського народу (IX – перша половина XIV ст.)

ТЕМА 3. Україна в другій половині XIV – першій половині XVII ст.: литовсько-польська доба

ТЕМА 4. Українська національна революція середини XVII ст.: формування козацької держави

ТЕМА 5. Україна в другій половині XVII – XVIII ст.: доба Руїни та Гетьманщини

ТЕМА 6. Україна у складі Російської та Австрійської імперій: колоніальна політика російського самодержавства та австрійського абсолютизму; національне відродження (кінець XVIII – початок XX ст.)

Кредитно-модульна контрольна робота №1

Змістовий модуль 2

ТЕМА 7 Українська національна революція 1917–1921 рр.: відродження української державності

ТЕМА 8. Україна у міжвоєнний період (1921 – 1938 рр.): утвердження тоталітарного режиму; спадкоємність традицій боротьби за незалежну українську державу

ТЕМА 9. Україна в роки Другої світової війни (1939–1945 рр.)

ТЕМА 10.Україна в др. пол. 40-х – пер. пол. 80-х ст. XX ст.: трансформації суспільно-політичного та економічного розвитку

ТЕМА 11.Україна на шляху до незалежності (середина 80-х ст. XX ст. – 2018 р.)

Кредитно-модульна контрольна робота №2

Формою модульного контролю є письмові контрольні роботи.

Тривалість виконання письмових завдань модульного контролю не повинна перевищувати двох академічних годин. До модульного контролю допускаються студенти незалежно від результату поточного контролю. Студентам, які не з'явилися на модульний контроль, виставляється нуль балів. Для студентів, які не з'явилися на модульний контроль із поважної причини, деканат призначає додатковий час для проведення модульного контролю.

Вимоги до модульних контрольних робіт

Робота (письмова) повинна бути виконана самостійно, охайно, без закреслень та інших помарок, розбірливо і грамотно. Використання в процесі виконання роботи будь яких допоміжних матеріалів (довідників, навчальних посібників, підручників і таке ін.) не допускається. **У роботі студент повинен:**

- ✓ чітко сформулювати визначення того чи іншого історичного терміна або поняття;
- ✓ продемонструвати розуміння обумовленості історичних явищ і процесів, уміти аналізувати їх у динаміці (передумови, причини, етапи розвитку), у зв'язку з іншими історичними явищами і процесами та з точки зору історичного значення, досвіду та уроків;
- ✓ відповіді на запитання мають засвідчити розуміння студентом закономірностей історичних процесів в Україні в контексті європейської та світової історії, уміння висловлювати власну оцінку тих чи інших подій та фактів, пов'язувати минуле із сучасністю.

ТИПОВІ ЗАВДАННЯ

ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО КРЕДИТНО-МОДУЛЬНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Кредитно-модульна контрольна робота №1

1. Предмет, завдання, періодизація, джерела та історіографія курсу «Історія України».
2. Періодизація первісного суспільства : палеоліт, мезоліт, неоліт, енеоліт. Формування людської цивілізації на території України.
3. Перші етнічні утворення на території України: кіммерійці, скіфи, сармати, готи, гуни. Античні міста-держави Північного Причорномор'я.
4. Походження слов'ян: венеди, анти, склавини. Їх розселення, заняття, суспільний устрій, побут і звичай.
5. Походження українського народу. Національна символіка.
6. Виникнення та становлення давньоруської держави, її політичний устрій, соціально-економічний розвиток та культура.
7. Внутрішня і зовнішня політика князів: Олега, Ігоря, Ольги і Святослава.
8. Місце і роль Галицько-Волинського князівства в історії української державності.
9. Загарбання та поділ українських земель іноземними державами в XIV–XVI ст. Кревська (1385 р.) та Люблінська (1569 р.) унії.
10. Берестейська церковна унія 1596р.: зміст та значення.
11. Виникнення українського козацтва та утворення Запорізької Січі, їх місце та роль в історії України.
12. Козацько-селянські повстання кінця XVI – першої третини XVII ст.
13. Причини, характер, рушійні сили та періодизація Української національної революції середини XVII ст.
14. Облога Збаража, Зборівська битва і Зборівський мирний договір 1649 р.
15. Берестецька битва та Білоцерківський мирний договір 1651р.
16. Утворення української гетьманської козацької держави, середини XVII ст. її політичний та адміністративно-територіальний устрій.
17. Переяславська угода та Березневі статті 1654р. і їх наслідки для України.
18. Боротьба козацько-старшинських угруповань за владу в другій половині XVII ст. Поділ України на Лівобережну і Правобережну: доба Руїни.
19. Битва під Конотопом 1659р. і Полтавська битва 1709 р.: шлях від перемоги до поразки; причини і наслідки.
20. Андрусівський трактат 1667 р. та Вічний мир 1686 р. й черговий поділ українських земель між Росією та Польщею.
21. Перша та Друга Малоросійські колегії й посилення антиукраїнської політики російського царизму.
22. Російсько-турецькі війни другої половини XVIII ст.
23. Колоніальна політика Російської імперії щодо України в другій половині XVII – на початку XVIIIст.
24. Гайдамацький рух в Україні, його місце і роль в соціальній та національно-визвольній боротьбі.
25. Опришківський рух в Україні, його місце та роль у національно-визвольній боротьбі.
26. Поділи Польщі та їх вплив на черговий перерозподіл українських земель наприкінці XVIII ст.
27. Національне відродження в Україні у п.п. XIX ст., його зміст та основні етапи.
28. Масонський і декабристський рухи в Україні. Програма та діяльність Південного товариства.
29. «Руська трійця» в історії суспільно-політичного руху та культури України.
30. Західноукраїнські землі в Європейській демократичній революції 1848 р.
31. Кирило-Мефодіївське товариство: виникнення, програмні документи та діяльність. Історичне значення.
32. Скасування кріпосного права та панщини в Україні.
33. Антиукраїнська політика Російської імперії в другій половині XIX ст. : Валувський циркуляр (1863 р.), Емський указ (1876 р.)
34. Реформи 60–70-х років XIX ст. в Україні: аграрна, міська, військова, земська.
35. Суспільно-політичне життя та національний рух в Україні у другій половині XIX ст.:

громадівці та народники; москвофіли та народовці.

36. Виникнення, програмні документи та діяльність українських політичних партій (кінець XIX – початок XX ст.)
37. Національний рух на західноукраїнських землях в другій половині XIX – на початку XX ст. Товариства «Просвіта», НТШ, «Дністер», «Сокіл», «Січ», «Пласт».
38. Україна у Першій світовій війні.
39. Українські Січові Стрільці, їх місце і роль в історії України.
40. Хто з історичних особистостей, на Вашу думку, найбільше визначив хід історії України в період IX – поч. XX століття? Відповідь обґрунтуйте.

Кредитно-модульна контрольна робота №2

1. Утворення Української Центральної Ради, її склад, програма та діяльність.
2. Універсали Української Центральної Ради, їх зміст, основні ідеї та історичне значення.
3. Проголошення Української Народної Республіки та її взаємини з радянською Росією.
4. Героїзм і Трагедія Крут (січень 1918).
5. Брестський мирний договір (лютий 1918р.) Української Народної Республіки з Центральними державами: досягнення і прорахунки.
6. Українська гетьманська держава Павла Скоропадського, її внутрішня і зовнішня політика.
7. Українська Народна Республіка доби Директорії, її внутрішня і зовнішня політика.
8. Варшавський (1920р.) та Ризький (1921р.) мирні договори та їх наслідки для України.
9. Західноукраїнська Народна Республіка, її внутрішня і зовнішня політика.
10. Перший (1919–1920) та Другий (1921р) Зимові походи армій УНР.
11. Причини поразки та уроки Другої української національної революції 1917–1921рр.
12. Політика воєнного комунізму та нова економічна політика більшовицької партії: суть, наслідки та результати.
13. Голод 1921–1923р. в Україні, причини та наслідки.
14. Політика українізації: причини та наслідки.
15. Індустріалізація в УСРР: причини, результати.
16. Колективізація в УСРР: причини і наслідки.
17. Голодомор 1932–1933рр. в Україні та його наслідки.
18. Масові політичні репресії 20–30-х років XX ст. в Україні та їх наслідки.
19. Дайте оцінку політики радянської влади у сфері релігійних відносин. Порівняйте її ставлення до УАПЦ та РПЦ.
20. Ліквідація радянським режимом Української Автокефальної Православної Церкви (1930р.).
21. Західноукраїнські землі 1921–1939рр., їх політичне та соціально-економічне становище, духовно-культурний розвиток.
22. Організація Українських Націоналістів: виникнення, програма та діяльність.
23. Карпатська Україна у 1938–1939рр.
24. Пакт Молотова–Ріббентропа і його вплив на розв’язання Другої світової війни.
25. Розкрийте геополітичні інтереси Німеччини та СРСР щодо Західної України.
26. «Радянізація» західноукраїнських земель у 1939–1941р.
27. Німецький окупаційний режим в Україні (1941–1944).
28. Діяльність ОУН в роки Другої світової війни: батальйони «Роланд», «Нахтігаль», похідні групи, Українська дивізія «Галичина».
29. Німецько-радянська війна 1941–1945рр. й Україна.
30. Радянський партизанський рух та підпільні організації в роки німецько-радянської війни 1941–1945рр.
31. Створення та боротьба Української повстанської армії.
32. Звільнення України від німецької окупації. Наслідки Другої світової війни для України.

33. Повоєнні адміністративно-територіальні зміни та особливості процесу відбудови народного господарства УРСР (сер. 40-х – сер. 50-х рр. ХХ ст.).
34. Радянізація західних областей УРСР у повоєнні роки. Продовження боротьби ОУН та УПА (друга половина 40-х – середина 50-х років ХХ ст.).
35. Ліквідація радянським режимом Української Греко-Католицької церкви (1946р.).
36. Голод 1946–1947 рр. в Україні: причини та наслідки.
37. Україна в умовах десталінізації (1953–1964) «Хрущовська відлига».
38. УРСР в роки т.зв. «Брежнєвського застою» (1964–1985рр.): сповільнення економічного розвитку, ідеологічний диктат компартій, політика русифікації.
39. Дисидентський та правозахисний рух в Україні. Шістдесятництво.
40. Український «самвидав»: суть та історичне значення.
41. Створення, програмні документи та діяльність Української робітничо-селянської спілки, Українського національного фронту, Української Гельсінської групи.
42. Створення, програма та діяльність Народного Руху України.
43. Декларація про державний суверенітет УРСР 1990р. Акт про незалежність України. Референдум та вибори президента України 1991.
44. Політичні партії в незалежній Україні, їх програми та діяльність.
45. Проблеми політичного розвитку України в умовах незалежності (1991–2016).
46. Проблеми соціально-економічного розвитку України в умовах незалежності (1991–2016).
47. Проблеми духовно-культурного розвитку незалежної України (1991–2016).
48. Зовнішньополітичний курс України в умовах незалежності (1991–2016).
49. «Помаранчева» революція 2004-2005 рр.: причини та результати.
50. Українська «революція гідності» 2013-2014 рр.: причини, хід та результати.
51. Російсько-українська війна 2014-2016 р.: хронологія подій
52. Хто з історичних особистостей, на Вашу думку, найбільше визначив хід історії України в період ХХ – початку ХХІ століття? Відповідь обґрунтуйте.

ЗРАЗОК завдань

Кредитно-модульна контрольна робота №1*

1. Походження українського народу. Національна символіка.
2. Колоніальна політика Російської імперії щодо України в другій половині ХVІІ – на початку ХVІІІст.
3. Хто з історичних особистостей, на Вашу думку, найбільше визначив хід історії України в період ХХ – поч. ХХІ століття? Відповідь обґрунтуйте.

---

* Кожне із питань оцінюється у 1,7 бала, максимальна кількість балів – 5 (відмінно)

ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. / О. Д. Бойко. – 3-тє вид., доп. – К.: Академвидав, 2006. – 688 с. (Альма-матер).
2. Верстюк В. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник / В. Верстюк, О. Дзюба, В. Репринцев. – К.: Наукова думка, 1995. – 688 с.
3. Гусев В. І. Історія України: навч. посіб. / В. І. Гусев, Ю. О. Калінцев, С. В. Кульчицький – К.: Вища школа, 2003. – 431 с.
4. Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації ХІХ–ХХ ст. / Я. Грицак. – К.: Генеза, 2000. – 360 с.
5. Грушевський М. Історія України-Руси. В 11 т., 12 кн. – К.: Наукова думка, 1991.
6. Давня історія України: в 3 т. – К.: Наукова думка, 1997-2000.
7. Довідник з історії України. А-Я / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста; Ін-т істор. досліджень ЛНУ ім. І. Франка. – 2-ге вид., доопрац. і доп. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.
8. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / редкол.: В.А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін.]. – К.: Наукова думка, 2005.
9. Єфименко О. Історія України та її народу / О. Єфименко; [пер. з рос. В. Д. Калити]. – К.: Мистецтво, 1992. – 256 с.
10. Історія України: посібник / за ред. Г. Темка, Л. Тупчієнка. – К.: Видавничий центр «Академія», 2002 – 480 с. (Альма-матер).
11. Історія України / за ред. В. Смолія. – 3-тє вид., доп. й перероб. - К.: Альтернативи, 2002. – 471 с.
12. Історія України / кер. авт. кол. Ю. Зайцев. – Вид.4-те. – Львів: Світ, 2003. – 520 с.
13. Історія України: навч. - метод. посіб. для семінар. занять / В.М. Литвин, А.Г. Слісаренко, В.Ф. Колесник [та ін.]. – К.: Знання-Прес, 2006. – 460 с.
14. Історія України: Документи. Матеріали. Посібник / уклад., комент. В. Ю. Короля – К., 2002. – 448 с. (Альма-матер).
15. Історія українського козацтва: Нариси: у 2 т. / редкол.: В. А. Смолій [та ін.]. – К.: Києво-Могилянська академія, 2006. – Т. 1. – 800 с.; – 2007. – Т. 2. – 724 с.
16. Касьянов Г. Україна 1991–2007: нариси новітньої історії / Г. Касьянов. – К.: Наш час, 2008. – 432 с.
17. Король В. Історія України: навч. посібник / В. Король. – 2-ге вид., доп. – К.: В.Ц.: «Академія», 2008. – 496 с. (Альма-матер)
18. Котляр М. Довідник з історії України / В. Котляр, С. Кульчицький. – К., 1996. – 240 с.
19. Крип'якевич І. Історія України / І. Крип'якевич. – Львів: Світ, 1992. – 520 с. – («Пам'ятки історичної думки України»).
20. Магочій Павло-Роберт. Історія України / Павло-Роберт Магочій. – К.: Критика, 2007. – 640 с.
21. Мицик Ю. Історія України: навч. посіб. для старшокласників / Ю. Мицик, О. Бажан, В. Власов. – К., 2005. – 576 с.
22. Мороз В. Я. Україна у двадцятому столітті. Етап перший.1900-1920 рр. / В. Я. Мороз. – Львів: Ліга-Прес, 2005. – 656 с.
23. Новий довідник: Історія України / упоряд. С. Крупчан, Т. Крупчан, О. Скопненко, О. Іванюк. – 2-ге вид. – К.: ТОВ «КАЗКА», 2006. – 736 с.
24. Остафійчук В. Історія України: сучасне бачення: навч. посіб. / В. Остафійчук. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2006. – 422с.
25. Панченко П. П. Історія України ХХ – початку ХХІ століття: навч. посіб. / П.П. Панченко, Н.П. Барановська, С.С. Падалка [та ін.]; за заг. ред. В. А. Смолія. – К.: Знання, 2004. – 582 с.
26. Пасічник М. Історія України: державницькі процеси, розвиток культури та політичні перспективи: навч. посіб. / М. Пасічник. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2006. – 735 с.
27. Полонська-Василенко Н. Історія України: у 2 т. – К.: Либідь, 1992.

28. Полянський О. Історія України : [навч. посіб. для семінарських занять для студ. неісторичних спеціальностей ВНЗ] / Олег Полянський, Руслана Труба. – Л.: ЛДУФК, 2011. – 468 с.
29. Савченко Н. Історія України: модульний курс: навч. посіб. / Н. Савченко, М. Подольський – К., 2006. – 544 с.
30. Світлична В. Історія України: навч. посіб. / В. Світлична – 4-е вид. – К.: Каравела, 2008. – 400 с.
31. Субтельний О. Україна: історія / О. Субтельний; [пер. з англ. В. Шевчука]. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Либідь, 1993. – 720 с.
32. Україна крізь віки: у 15 т. / НАН України; Ін-т історії України НАН України. – К., 1998–1999.
33. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – 2-ге вид., перероблене та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.

Додаткова

1. Антонович В. Б. Про козацькі часи на Україні / В. Б. Антонович. – К.: Дніпро, 1991. – 238 с.
2. Білас І. Репресивно-каральна система в Україні. 1917–1953: суспільно політичний та правовий аналіз: у 2 кн. – К., 1994. – Кн. 1. – 432 с.; Кн. 2. – 688 с.
3. Брайчевський М. Конспект з історії України / М. Брайчевський. – К.: Знання, 1991. – 204 с.
4. Вацеба О. М. Нариси з історії спортивного руху в Західній Україні / О. М. Вацеба. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 1997. – 232 с.
5. Видатні постаті в історії України IX–XIX ст. : Короткі біогр. нариси. Історичні та худож. портрети / В. І. Гусев, В. П. Дрожжин [та ін.]. – К.: Вища школа, 2002. – 359 с.
6. Голод 1921–1923 років в Україні. Збірник документів і матеріалів – К.: Наукова думка, 1993. – 240 с.
7. Голодомор 1932–1933 років в Україні: документи і матеріали / упор. Р. Я. Пиріг; НАН України, Ін-т історії України. – К.: Вид. дім. «Києво-Могилянська академія», 2007. – 1128 с.
8. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ ст.: нариси політичної історії / Т. Гунчак. – К.: Либідь, 1993. – 288 с.
9. Даниленко В., Сталінізм на Україні (20–30-ті роки) / В. Даниленко, Г. Касьянов, С. Кульчицький. – К.: Либідь, 1991. – 344 с.
10. Дві Русі / за заг. ред. Л. Івшиної. – К.: Факт, 2003. – 496 с. – (Бібліотека газети «День»).
11. Енциклопедія історії України: у 5-ти т. / редкол.: В. А. Смолій (голова), Я.Д. Ісаєвич, С.В. Кульчицький [та ін.]. – К.: Наукова думка, 2005.
12. Енциклопедія українознавства. Словникова частина: У 10 т. – Львів, 1993–2001.
13. Енциклопедія українознавства. Загальна частина: у 3 т. – К., 1994–1995.
14. Іванченко Р. Історія без міфів: Бесіди з історії укр. державності: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Р. Іванченко. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: МАУП, 2006. – 624 с.
15. Історична наука: термінологічний і понятійний довідник : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. / редкол. В.М.Литвин [та ін.]; ред. Л. О.Біда. – К.: Вища школа, 2002. – 430 с.
16. Історія України в особах: Литовсько-Польська доба / О. Дзюба, М. Довбищенко, О. Русина [та ін.]. – К.: Україна, 1997. – 272 с.
17. Історія України від найдавніших часів до сьогодення. Збірник документів і матеріалів / за заг. ред. А.П. Коцура, Н.В. Терес. – Київ -Чернівці: Книги – XXI, 2008. – 1100 с.
18. Історія української культури: в 5-ти т. – Т. 1-3. – К.: Наукова думка, 2001.
19. Касьянов Г. Українська інтелігенція 1920-х – 30-х років: соціальний портрет та історична доля / Г. Касьянов. – К., 1992. – 176 с.

20. Касьянов Г. Сталінізм і українська інтелігенція (20–30-ті рр.) / Г. Касьянов, В. Даниленко. – К.: Наукова думка, 1991. – 96 с.
21. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в Русі Опору 1960–80-х років / Г. Касьянов. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
22. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919–1928) / С. Кульчицький. – К., 1996. – 508 с.
23. Кудряченко А. І. Політична історія України ХХ століття: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. І. Кудряченко, Г. І. Калінічева, А. А. Костира. – К.: МАУП, 2006. – 696 с.
24. Косик В. Україна і Німеччина в Другій світовій війні / В. Косик. – Париж; Нью-Йорк; Львів, 1993. – 660 с.
25. Костюк Г. Сталінізм в Україні: Ґене́за і наслідки: Дослідження і спостереження сучасника / Г. Костюк; [пер. з англ.]. – К.: Смолоскип, 1995. – 508 с.
26. Котляр М. Ф. Історія України в особах: Давньоруська держава / М. Ф. Котляр. – К.: Україна, 1996. – 240 с.
27. Організація Українських націоналістів і Українська Повстанська Армія. Історичні нариси / НАН України; Ін-т історії України; С.В. Кульчицький. – К.: Наукова думка, 2005. – 495 с.
28. Петровський В.В. Історія України: Неупереджений погляд: Факти. Міфи. Коментарі / В.В. Петровський, Л.О. Радченко, В.І. Семененко. – Х.: ВД «ШКОЛА», 2007. – 592 с.
29. Політична історія України ХХ ст.: У 6 т. / НАН України; Ін-т політ. і етнонац. досліджень; І.Ф.Курас, Ю.І.Шаповал, Ю. А. Левенець [та ін.]. – К.: Ґене́за, 2002-2003.
30. Політичний терор і тероризм в Україні. ХІХ – ХХ ст. Історичні нариси / Д. В. Архієрейський, О. Г. Бажан, С. І. Білокінь та ін. – К.: Наукова думка, 2002. – 952 с.
31. Полянський О. Західна Україна у двох революціях: 1848–1918 / О. Полянський. – Тернопіль: Джура, 1998. – 52 с.
32. Полянський О. Історичні силуети / О. Полянський. – Тернопіль: ЛІЛЕЯ, 1998. – 128 с.
33. Полянський О. Курс лекцій з історії України. Остання чверть ХVІІІ – середина ХІХ ст. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 192 с.
34. Полянський О. Армія нескорених. До 60-річчя УПА / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2002. – 48 с.
35. Полянський О. Український рух Опору в 1921 – 1939рр. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 64 с.
36. Попович Мирослав. Червоне століття / Мирослав Попович. – К.: АртЕк, 2005. – 888 с.
37. Потоцький В. П. Хто є хто в українській історії / В. П. Потоцький. – Х.: ВД «ШКОЛА», 210. – 160 с. – (Історичний архів: Маленькі таємниці великої історії)..
38. Реєнт О. Усі гетьмани України: Легенди, міфи, біографії / О. Реєнт. – Х.: Фоліо, 2007. – 415 с. – (Історичне досьє).
39. Реєнт О. Україна між світовими війнами (1914-1939). Події. Люди. Документи: Нариси історії: навч. посіб. / О. П. Реєнт, І. А. Коляда. – К.: Школа, 2004. – 544 с.
40. Реєнт О. Україна в імперську добу (ХІХ – поч. ХХ ст.) / О. Реєнт. – К., 2003. – 340 с.
41. Розсекречена пам'ять: Голодомор 1932–1933 років в Україні в документах ГПУ-НКВД. – К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 604 с.
42. Рубльов О. Сталінщина і доля західноукраїнської інтелігенції. 20–50-ті рр. ХХ ст. / О. Рубльов, Ю. Черченко. – К.: Наукова думка, 1994. – 350 с.
43. Рух Опору в Україні: 1960-1990. Енциклопедичний довідник / [передм. Осипа Зінкевича, Олеся Обертаса]. – К.: Смолоскип, 2010. – 804 с.
44. Семененко В. І. Хто такі українці? Що таке Україна? / В. І. Семененко. – Х: ВД «ШКОЛА», 2010. – 160 с. – (Історичний архів: Маленькі таємниці великої історії).
45. Смолій В. А. Українська державна ідея. Проблеми формування еволюції, реалізації / В.А. Смолій, В.С.Степанков. – К.: Альтернативи, 1997. – 366 с.
46. Трофим'як Б. Гімнастично-спортивні організації в національно-визвольному русі Галичини / Б. Трофим'як. – Тернопіль, 2001. – 694 с.
47. Трофим'як Б. Фізичне виховання і спортивний рух у Західній Україні (з початку 30-х років ХІХ ст. до 1939 р.): навч. посібник / Б. Трофим'як. – К.: ІЗМН, 1997. – 424 с.

48. Україна Incognita / за заг. ред. Л. Івшиної. – 4-те вид., стереотип. – К.: Укр. прес-група, 2005. – 397 с. – (Бібліотека газети «День»).

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРС

Наукові та науково-просвітницькі центри

<http://repository.ldufk.edu.ua/> Репозитарій бібліотеки Львівського державного університету фізичної культури

<http://www.history.org.ua> – Інститут історії України Національної Академії Наук України.

<http://www.etnolog.org.ua> – Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Рильського

<http://www.archives.gov.ua> – Архіви України. Офіційний веб-сайт Державного комітету архівів України

<http://www.ukrmuseum.info/ua/main> – Музейний простір України

Тексти джерел та електронні бібліотеки

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.Вернадського

<http://www.lsl.lviv.ua> – Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника

<http://www.nplu.kiev.ua> – Національна парламентська бібліотека України

<http://www.litopys.org.ua> – Проект електронної бібліотеки давньої української літератури. Українські літописи, хроніки, життя, апокрифи, граматики, лексикони, історично-мемуарна проза, перекладні та поетичні твори, "Слово о полку Ігоревім" тощо.

<http://www.ukrlib.com.ua> – Найбільша в інтернеті електронна бібліотека української літератури. Містить також літературну енциклопедію, біографії майже всіх письменників України, шкільні твори, учнівські реферати, стислі перекази змісту творів.

<http://www.exlibris.org.ua> – Українська електронна бібліотека. Історія, публіцистика.

<http://www.ukrlib.com> – Українська бібліотека "Джерело"

<http://www.uahistory.cjb.net> – Історія України

Повнотекстові джерела

<http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/3447/1/Poljansky%20O.%2c%20Truba%20R..pdf> – Полянський О. Історія України : навч. посіб. для семінар. занять / Олег Полянський, Руслана Труба. - Л. : ЛДУФК, 2011. - 468 с.

<http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/6612/1/%d1%83%d0%ba%d1%80%20%d1%80%d1%83%d1%85%20%d0%be%d0%bf%d0%be%d1%80%d1%83.pdf> Полянський О. Український рух опору в 1921–1939 рр. / О. Полянський. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 64 с.

http://history.franko.lviv.ua/yak_content.htm - Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. – 2-ге вид., перероблене та розшир. – К.: Критика, 2005. – 584 с.

<http://history.franko.lviv.ua/dovidnyk.htm> – Довідник з історії України. А-Я / за заг. ред. І. Підкови, Р. Шуста; Ін-т істор. досліджень ЛНУ ім. І. Франка. – 2-ге вид., доопрац. і доп. – К.: Генеза, 2001. – 1136 с.

http://history.franko.lviv.ua/gryc_content.htm – Грицак Я. Нарис історії України. Формування модерної української нації XIX–XX ст. / Я. Грицак. – К.: Генеза, 2000. – 360 с.

<http://zhnyva33.narod.ru/part2.html> – Конквест Р. Жнива скорботи: Радянська колективізація і голодомор / Р. Конквест; [пер. з англ.]. – К.: Либідь, 1993. – 383 с.

<http://www.info-library.com.ua/books-book-66.html> – Бойко О. Д. Історія України: навч. посіб. / О. Д. Бойко. – 3-тє вид., доп. – К.: Академвидав, 2010. – 688 с. (Альма-матер).

<http://www.info-library.com.ua/books-book-76.html> – Білоцерківський В. Я. Історія України: навч. посіб. / В. Я. Білоцерківський. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 536 с.

<http://javot.net/uadoc/grushevs/title.htm> – Грушевський М. Ілюстрована Історія України.

Інше

<http://www.histori.com.ua/news.php> – Історія: цікавинки.

<http://www.history.com.ua/> – Український історичний портал

<http://www.info-library.com.ua/> – Книги у повнотекстовому форматі.

<http://www.ucrainica.com.ua/> – Відкритий гуманітарний портал.

<http://forum.milua.org/> – Військова історія України.

<http://www.tern.ukrpack.net/upa/upauk.htm> – Українська Повстанська Армія.

www.cossackdom.com Історія українського козацтва

www.prostir.museum – Музейний простір України.

<http://likbez.org.ua/ua/> – Ресурс історії України: маловідомі факти, події тощо.

<http://heroes.profi-forex.org/ua/category/articles> – Історія України: постаті, події, дати.